خبر

برای خروج توپولف‌ها اعتبار نمی‌دهند

با وجود اینکه سازمان هواپیمایی کشوری سال گذشته از وجـود ایراداتی در موتور هواپیماهای توپولف خبر داده و اعلام کرده بود خطرات احتمالی که ممکن اسـت جان مردم را تهدید کند، با خروج این نوع هواپیماها از ناوگان هوایی کشـور برطرف می‌شـود و همچنین با وجود دادن فرصت شـش ماهه به منظور جایگزینـی این ناوگان در ایرلاین‌های مختلف، ولی تاکنون هیچ‌گونه ردیف اعتباری و تسهیلات بانکی اختصاص نیافته است. به گزارش ایسنا، تا چندی پیش ۲۶ فروند هواپیمای توپولف در کشـور به پرواز درمی‌آمد که طبق برنامه‌ریزی سـازمان هواپیمایی شـش فروند استیجاری این ناوگان اردیبهشت ماه از رده خارج شد که به گفته رئیس سازمان هواپیمایی، در راستای جایگزین کردن توپولف‌ها، هزار و ۳۳۰ صندلی پروازی در قالب هواپیماهای بوئینگ و ایرباس طی چند روز اخیر به ناوگان هوایی کشور افزوده شده، اما تعداد هواپیما معادل صندلی‌های پروازی فعلاً به دلایل شـرایط ویژه بازرگانی هواپیما در ایران مقدور نیست. اما برای خروج و جایگزینی ۲۰ فرونـد توپولف ملکی که در آسـمان ایـران به پرواز درمی‌آید، با وجود درخواست سازمان هواپیمایی کشوری بـرای تامین اعتبار آن و معرفی ایرلاین‌هایی که این نوع ناوگان را در اختیار دارند به بانک‌ها، هنوز هیچ تسهیلاتی ارائه نشده و شرکت‌های هواپیمایی نیز به تنهایی قادر به تامین منابع مورد نیاز نیستند.

ادامه از صفحه اول

چین و صنعت‌زدایی از ایران

بـا ایـن تصویـر باید گفـت صاحبـان سـرمایه‌ها از سـرمایه‌گذاری برای تولید در دوره‌هـای آتی صرف‌نظر کرده‌اند. برای ظهور این شـرایط می‌توان عوامل مختلفی ذکر کرد اما در شرایط مورد بررسی نقش چین به عنوان یک عامل مهم قابل بررسی است.

چین و صنعت‌زدایی

تبدیل شـدن چین به شریک تجاری- صنعتی ایران و اتخاذ نکردن سیاسـت‌های بازرگانی مناسب برای مقابله با تهدید چین شـرایط را به مرحله هشدارآمیزی رسانده است. در دوره اخیر ایران به واسطه شوک نفتی با افزایش درآمدها روبه‌رو بود اما این دوره با دوره‌های گذشته یک تفـاوت بـزرگ دارد. در تمامی شـوک‌های نفتی ابتدای دهه‌های ۵۰، ۶۰ و ۷۰ شـرکای صنعتی ایران کشورهای اروپایی بودند. کیفیت و قیمت کشـورهای اروپایی با نوع ایرانی آن آنچنان متفاوت بود که واردات کالاهای صنعتی اروپایی تهدیدی برای صنایع ایران محسـوب نمی‌شد. در شوک‌های نفتی گذشته آنچه رخ داد کشاورزی‌زدایی در اقتصـاد ایران بود که بازتاب آن مهاجرت روسـتاییان به شـهرها بود. در شـوک اخیر بخش صنعتی ایران آسیب جدی دید زیرا این بخش هیچ‌گاه با رقابت قیمتی روبه‌رو نبوده اسـت. برای مثال کالاهای صنعتی‌ای مثل خودرو پراید با ورود بنز آلمان دچار چالش نمی‌شود. واردات بنز بـرای این خودرو به دلیل آنکه با دو بازار متفاوت روبه‌رو است هیچ‌گاه تهدیدی به حساب نمی‌آید اما اگر خودرویی در سطح پراید با قیمت پایین‌تر وارد شود این صنعت را به نابودی می‌کشاند. گرچه چنین تجربه‌ای در حوزه خودرو هنـوز رخ نداده اما صنعت مبل، نسـاجی، مواد خوراکی، کالاهای فلزی و... با این تهدید دست به گریبان هستند.

ورود چیـن به مرحله صنعتی شـدن با تـورم بالا در اقتصـاد ایران و تثبیت نرخ ارز همراه بود، به همین دلیل این دو پدیده موجب کاهش قیمت واردات کالاهای چینی شـدند. این دو پدیده به عنوان عوامل مخرب برای بخش صنعـت عمل می‌کنند. با توجه بـه تمایل دولتمردان به افزایش مشارکت با چین این روند به معنای نابودی بخش بیشـتری از صنایع کشور است زیرا روش‌های تجربه‌شده با تهدید چین در اقتصاد جهانی با شرایط ایران همخوانی ندارد. کشورهای غربی وقتی با تهدید چین روبه‌رو شدند فرآیند تولید کالا را به این کشور انتقال دادند و در مقابل طراحی صنعتی را برای خود حفظ کردند. آنها از این طریق تهدیـد چین را به یک فرصت تبدیـل کردند. اما اقتصاد ایران به دلیل ویژگی‌های صنعتی‌ای که دارد در این مرحله نمی‌تواند دست به چنین اقدامی بزند و باید طرح دیگری چاره کند. حل این مشکل نیازمند تصمیم‌گیری سریع از سوی دولت است اما از تحرکات کنونی چنین انتظاری دور از ذهن به نظر می‌رسد. چین با ورود کالاهای کم‌کیفیت و ارزان‌قیمت بازار ایران را تسـخیر کرده است. بر اساس آمار گمرک ایران سـهم کالاهای چینی از کل واردات در پایان سال ۸۸ و در مقایسه با سال ۷۱ حدود ۹ برابر و در برخی کالاها ۱۷ برابر شده است. این افزایش به معنای آن است که چین تبدیل به شریک تجاری ایران شده آن هم در شرایطی که صنعت ایران با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو است. در این شرایط پدیده صنعتی‌زدایی از اقتصاد ایران به شدت در حال رشد است. تعداد واحدهای صنعتی در حال کاهش و بالطبع بیکاری این بخش در حال افزایش است. واحدهای تولیدی نیز به جای تولید رو به مونتاژ آورده‌اند. به نظر می‌رسـد دولت نیز التفاتـی به این وضعیت ندارد زیرا در شـرایطی که باید واردات کاهش و شرایط تورمی بهبود یابد آمارها نشـان از افزایش واردات دارند و شواهد حکایت از سیاست تورم‌زای هدفمند کردن یارانه‌ها. در این صورت بخش صنعت به حد بالایی تحت تاثیر این شرایط قرار خواهد گرفت و پدیده صنعت‌زدایی رشد خواهد کرد.

یکسال است که سنگینی غم درگذشت

دکتر سید حسین بطحائی

را به دوش می کشیم . بـزرگ مـردی از سلاله سادات که با سابقه ای درخشان در قـضـاوت و وکـالـت دادگـسـتـری ، نامی نیک در صفحه روزگار بـه یـادگـار گذارد ، بدون تردید شخصیت متعالی و منش انسان دوستـانـه آن مـرحـوم موجب می شود یاد و خاطره او ، هیچگاه به بوته فراموشی سپرده نشود .ضمن تقدیر از تمامی دوستان و آشنایانی کـه بـا شرکت در مراسم یادبود و ابراز تسلیت ، شریک غـم از دسـت رفتـن آن عزیز بودند به استحضار مـی رسـانـد هـزینـه مـراسـم سالگـرد به یاد عقاید نوع دوستانه و خیـرخـواهـانـه آن مـرحـوم ، صـرف امور خیریه خواهد شد .

خانواده بطحائی

گفت‌وگو با رئیس سندیکای صنعت برق- بخش اول

ما را از تولیدکننده به تاجر تبدیل کرده‌اند

مهدی نوروزیان- بهشاد بهرامی

عکس: مهدی حسنی

گفت‌وگو با رئیس سندیکای صنعت برق فقط گفت‌وگو با یک فـرد نبود بلکه شـنیدن رنجنامه یک صنعت بـود؛ صنعتی که پنج سـال اسـت دارد بـرای دولت نامه می‌نویسـد و هشدار می‌دهد که اگر به فریادش نرسـند به انتهای خط می‌رسـد. این شرایط در کنار رنجنامـه دوم سـندیکا بـه رئیس دولـت و افزایش خاموشـی، بهانه‌ای شد تا گفت‌وگو با محمد پارسا را دنبال کنیم. در یکی از همان روزهای داغ تابستان با او در دفترش به گفت‌وگو نشسـته‌ایم. پارسا و دو تن از همکارانـش میزبان بودند؛ همکارانی که با حرارت بیشـتری از مشـکلات می‌گفتند و نسـبت به آینده هشـدار می‌دادند. محمد پارسا هم همین موضوع را در ادبیـات نرم‌تری بیـان می‌کرد. ادبیات او به حدی نرم بود که به گفته خودش یکی از اشـکالات آنها در پیگیری مطالبات‌شـان همین رقیق بودن فشارهای آنها به دولت اسـت. طلب سـندیکای صنعت برق از سـال ۱۳۸۴ به بعد بر اسـاس اعلام سـندیکا به رقم شـش هزار میلیارد تومان رسیده است، اما دولت به دلیل کمبود اعتبار نتوانسته بدهی‌های خود را تسویه کند. از رئیس سندیکای صنعت برق می‌پرسیم از سال ۸۵ که طلب شـما دو هزار میلیارد تومان بود هشدار می‌دهید با ورشکسـتگی دسـت به گریبان هستید، چهار سـال از آن تاریخ می‌گذرد، مطالبات سه برابر شـده اما شـما باز هم همان هشـدارها را می‌دهید. پارسـا در پاسـخ می‌گوید: آن زمان آژیـر را به صدا درآوردیـم امروز وضعیت قرمز اسـت. او برای قرمز بودن وضعیت شـواهدی مـی‌آورد؛ چهار کارخانه در مجمـوع هزار نفر از نیروهای خود را تعدیل کرده‌اند، برخی از شـرکت‌های کوچک تعطیل شده‌اند، برخی شرکت‌های متخصص مهاجرت کرده‌اند و دست آخر اینکه شـرکت‌های تولیدی این صنعت از کار تولیدی به دلالی روی آورده‌اند یعنی از چین کالا وارد می‌کنند با مارک داخلی می‌فروشند. پارسا نگران است کابوس شرکت‌های فعال در حوزه مخابرات برای شرکت‌های حـوزه برق نیز تکرار شـود. در صنعـت مخابرات به دلیـل ورود کالاهـای چینی شـرکت‌های تولیدی از حیـز انتفاع خارج شـده‌اند. اگـر در صنعت برق نیز چنین اتفاقی تکرار شـود ایران یکی از به روزترین صنایـع خود را از دسـت می‌دهد گرچـه این صنعت نیز به دلیل مشـکلات چهار سـال است که تحقیق و توسـعه را تعطیل کرده است. در این گفت‌وگو علاوه بـر پرداختن بـه مصیبت‌هایی که بر سـر این بخش آمـده از نتایج نامه‌نگاری‌هـا و آینده این صنعت نیز صحبت شده است.

-اگـر موافـق باشـید بحث را بـا داسـتان قدیمی و دنباله‌دار طلب میلیاردی شـما از دولت شروع کنیم. این داستان از کجا شروع شد؟ در ابتدا شما چقدر از دولت طلبکار بودید؟

سـال ۱۳۸۲ که مجلس هفتم قیمت برق، آب و بنزین را ثابت نگه داشـت و افزایش سـالیانه مصوبه قبلی یعنی افزایش ۱۰تا۲۰ درصدی اعمال نشد کسری بودجه وزارت نیرو در زمینه خدمات آب و برق اسـتارت زده شـد. البته این کسری قبل از این هم وجود داشت ولی محدود بود اما این بار کسـری‌ها با توجه به نرخ تورم و ثابت بودن قیمت آب و برق بیشتر شد. در ادامه داستان ما مجبور شدیم در یک نوبت در سـال ۱۳۸۵ از مجلس هـزار میلیارد تومان بودجه کمکی بگیریم که مقداری از مشـکلات پیمانکاران حل شود. اما مجدداً مقدار بدهکاری وزارت نیرو از این سال به سال بعد منتقل شد.

-بنابراین مبلغ طلب شـما ثابت نبود و سال به سال افزوده می‌شد.

سـال به سـال اضافه شـد زیرا دولت برنامـه افزایش ظرفیـت جدید را داشـت و این طرح‌هـا در اولویت بودند بنابرایـن به طلب‌های قبلـی، هزینه‌های اجرای پروژه‌های جدید نیز اضافه شد.

-یعنی با وجود طلبی که داشتید همچنان در پروژه‌ها شرکت می‌کردید؟

بله. شرکت در مناقصه‌ها و گرفتن پروژه‌ها برای اعضای مـا به این مفهوم بود که از محل گرفتن پیش‌پرداخت‌های جدید بتوانند مقداری از بدهی‌های قبلی خود را به بانک‌ها و خصوصاً به پرسنل خود پرداخت کنند و به نحوی خود را سر پا نگه دارند. در کنار این چون منابع نقدینگی شرکت‌ها کم بود بدهکاری‌هایشان به بانک‌ها روز به روز بیشتر می‌شد چراکه اعضای صنعت برای اجرای این پروژه‌ها مجبور بودند از بانک‌ها وام بگیرند.

-بنابرایـن ظرف طلـب اعضای سـندیکا هیچ وقت پر نشد.

نخیر چون اساسـاً چنین چیزی امکان‌پذیر نیست. این مسـاله یک امر جاری است. کاری انجام می‌شود، یکسری بسـتانکاری برای پیمانکاران ایجاد می‌شود و آنها وجوهی را می‌پردازند، پس همیشـه یک مانده حسابی وجود دارد و هرسـاله این مانده حسـاب رو به رشـد بوده است. رشد طلبکاری پیمانکاران سندیکا از دولت سال به سال افزایش پیدا کرده اسـت، به عنوان مثـال اگـر در سـال ۸۴ یا ۸۵ دو هـزار میلیارد تومان طلبکار بودیم الان شش هزار میلیارد تومان طلبکاریم. از طـرف دیگر چون بدهکاری اعضا به بانک‌ها زیاد شـده اسـت پرداخت هزینه بهره پیمانکاران به بانک‌ها باعث شـده تـوان تولیدکنندگان و پیمانـکاران بـه تدریـج تحلیل بـرود و بـرای حل مشکلات‌شان فروش برخی از دارایی‌هایشـان را شروع کننـد. فکر می‌کنـم دیگر لازم نیسـت بگویم تغییرات و نـوآوری در ایـن بخش‌ها تعطیل شده است چون مسلم است وقتی یک بنگاه نمی‌تواند حرکت عادی بکند بخش تکنولوژی نوین و نوآوری پیش از آن از بین رفته است.

-با مشـکلات بخش کارگری و حقوق پرسنل چطور برخورد کردند چون طبیعتاً برای پرداخت حقوق هم با مشکل مواجه می‌شوند؟

گام به گام کاهش نیرو شروع شد.

-تقریباً می‌دانید چـه تعداد نیرو در این مدت بیکار شدند؟

سـعی نکردیم آمار دقیقی بگیریم اما در پنج شـرکتی که من اطلاع دارم و از نزدیک می‌شناسـم حدوداً ۵۰۰ تا ۶۰۰ نفر کم کرده‌اند. در کارهای پروژه‌ای هم تعداد پرسنل متناسب با حجم کار است. حال اگر کسی هم حجم کار را کاهش دهد تعداد پرسنل هم کاهش می‌یابد.

-در حال حاضر سندیکا چند عضو دارد؟

نزدیک به ۳۰۰ شرکت.

-آیـا ایـن ۳۰۰ شـرکت دچار مشـکلات مالی جدی شده‌اند؟

دقیقاً. ببینید مشکلات اگر یک یا دو سال باشد به عنوان بحـران مقطعی شـرکت‌ها از آن عبـور می‌کنند اما وقتی مشکلات ادامه پیدا کند تا مدتی این عدم پرداخت‌ها تنها سـود شـرکت‌ها را از بین می‌برد. به عنوان مثال اگر سال قبل ۱۰ درصد سـود داشتند سود امسال شرکت‌ها به پنج درصد رسـیده است. سال بعد سـود آنها به صفر رسیده و سال بعد از آن پنج درصد زیان دیده‌اند. بنابراین با روندی صعودی یک شـرکت که سوددهی ۱۰ تا ۱۵درصدی دارد اول سـودش صفر می‌شود و بعد به زیان می‌رسد تا زمانی که حجـم بدهکاری‌هایش بالا می‌رود، دلیل آن هم واضح اسـت. علی‌الاصول پولی که دولت دیـر می‌دهد دارای هزینه اسـت و این هزینه مالی باید با جرایمش به بانک‌ها پرداخت شود. ولی متاسفانه دولت هزینه مالی دیرکرد و جرایم را نمی‌پردازد و وقتی این موضوع هفت سال ادامه پیدا کند، دو سه سال اول سود صفر می‌شود و بعد از آن زیان اندک به وجـود می‌آید و به تدریج زیان بزرگ‌تر شروع می‌شود. علاوه بر این در کشـور ما قوانین کارگری طوری نیسـت که به راحتی فردی بخواهد مثلاً هزار تا پرسنل خود را صد تا بکند و تا جایی که می‌توانند دوام می‌آورند و دیر به کاهش نیرو اقدام می‌کنند. بعد از مدتی هم که نتوانیـم حقوق کارکنـان را بدهیم خودشان استعفا می‌دهند و می‌روند.

-در حال حاضر چند شرکت دارید که به صورت کلی تعطیل شده‌اند؟

حداقل شـاید پنج یا شش شـرکت کوچک و متوسط داریم که در حالت از بین رفتن کامل و ورشکستگی هستند.

-شما و وزارت نیرو اختلاف حساب دارید. شما ادعای شش هزار میلیارد تومان طلب دارید اما وزارت نیرو می‌گوید تا به حال پنج هزار میلیارد تومان پرداخت کرده‌انـد و تنها یک هزار میلیـارد تومان از آن باقی مانده است.

تا به حال ۵۰۰ میلیارد تومان پرداخت کرده‌اند.

-بنابراین آنچه نقدی پرداخت شده همان ۵۰۰ میلیارد تومان است.

بله.

-بعد از گذشـت پنج سـال اصل طلب شـما فارغ از تاخیرات چقدر است؟

جدا از هزار و ۵۰۰ میلیارد تومانی که ما ادعای خسارت و تعدیل کرده بودیم تا انتهای سال گذشته پنج هزار و ۳۰۰ میلیارد تومان بود که تنها ۵۰۰ میلیارد تومان آن پرداخت شـد ولی در این مدت هم پروژه‌های زیادی را انجام دادیم که باعث شد مجدداً به همان رقم قبل برگردد.

-الان دولـت این پنج هـزار و ۳۰۰ میلیارد تومان را قبول دارد؟

بله. البته باز هم عدد ما با وزارت نیرو متفاوت است.

-چرا؟

بـه دلیل اینکه ما خسـارت دیرکـرد و تعدیل‌ها را هم حسـاب می‌کنیـم ولی آنها خسـارت دیرکرد را حسـاب نمی‌کنند.

-یعنی آنها معتقدند فقط اصل طلب را بدهکارند.

بله.

-الان نظر وزارت نیرو روی طلب شما چقدر است؟

آنهـا اعـلام کرده‌اند دو هـزار و ۵۰۰ میلیارد تومان به بانک‌هـا بدهکارنـد و حدود سـه هزار میلیـارد تومان به پیمانکاران. البته هر ماه تغییراتی ایجاد می‌شود.

-منظور شما دقیقاً چیست؟

یعنـی هر مـاه حـدود ۴۰۰ الی ۵۰۰ میلیـارد تومان شـرکت‌ها کار انجام می‌دهند و به حجم طلبکاری‌ها اضافه می‌شـود. به هر حال همه شـرکت‌ها به نوعـی طلبکارند. تعدادی که نتوانسـتند کار را متوقف کنند به نحوی با وام بانکی آن را ادامه دادند و آنهایی که تعطیل شدند مجبورند حقوق پرداخت کنند که این هم خودش زیان‌آور است.

-چه شرکت‌هایی بودند که بدون ادامه فعالیت حقوق پرسنل را پرداخت می‌کردند؟

شرکت‌های بخش کنتورسـازی. این شرکت‌ها به طور دائم کنتور ساختند و تحویل وزارت نیرو دادند. کوچک‌ترین شرکت این بخش یک میلیارد تومان و بزرگ‌ترین‌شان ۳۰ میلیارد تومان طلبکار است.

-در ازای ارائـه این خدمات با وجـود آنکه مبلغی را دریافت نمی‌کنید، مالیات بر ارزش افزوده هم از شما گرفته می‌شود؟

بلـه. این یکی از مهم‌ترین معضلات ماسـت. ما مجبور هسـتیم بـا وجود آنکه پولـی نگرفتیم بـه دارایی مالیات بـر ارزش افـزوده بدهیـم، در حالی که یکـی از معضلات اصلـی ما کمبود نقدینگی شرکت‌هاسـت کـه با توجه به محدودیت‌هایی که سیسـتم بانکی قائل شـده اسـت این موضوع مرتباً حادتر می‌شود.

-چرا؟

به این خاطر که یک سـال و نیم اسـت که چوب طرح تحول اقتصادی را می‌خوریم. قبلاً تبصره ۱۱را گذاشته بودند که مابه‌التفاوت آن را به وزارت نیرو بدهند. الان یک سال و نیم است می‌گویند از محل یارانه‌ها.

-البتـه چهار هزار میلیارد تومان در بودجه امسـال یارانه گذاشتند.

بلـه. ولی این چهار هزار میلیارد تومان بودجه، بدهی‌ها را جـواب نمی‌دهـد. بنابراین وزارت نیـرو باید پروژه‌های جدیـد را متوقف کند. پروژه‌ها را هم که متوقف کند چند سـال دیگر با خاموشی‌های وحشتناک مواجه می‌شوند. اما پروژه‌های جدید را متوقف نمی‌کند چون معتقد اسـت اگر متوقف شود بـه زیرسـاخت‌ها لطمـه می‌زند و خاموشـی پیـش می‌آید. امـا اگر شـرکت‌های ما نتواننـد ۷۰ درصد خدمات‌شـان را صـادر کنند تعداد زیادی از آنها با وجود چنین شـیوه پرداختی از بین می‌روند.

- شما در سـال ۸۵ مصاحبه‌ای کردیـد. در آن زمـان طلب‌تان دو هزار میلیارد تومان بود و در همان موقع هم همین حرف‌های الان را که می‌گویید در آسـتانه ورشکسـتگی هسـتید، گفتید. الان چنـد سـال از آن مصاحبه گذشته است. نامه‌ای را به رئیس دولت نوشتید. می‌خواهم بدانم در ایـن چند سـال دولت چه جوابی را به شـما داده است؟ حرف دولت چیست؟

آنچه شـما می‌گویید دو سـال پیش گفتیـم در حال ورشکسته شدن هستیم الان هم همان را می‌گوییم اما آن زمان طلب ما دو میلیارد دلار بود ولی الان به شش میلیارد دلار رسـیده است. شرکت‌ها هم الان نقدینگی خودشان را خرج کرده‌اند، خیلی‌ها هم اجازه خروج ندارند و بسیاری هم از این صنعت خارج شده‌اند. متاسفانه بسیاری از شرکت‌ها به جای آنکه تولید کنند به تاجر تبدیل شده‌اند. شرکت‌ها تا به حال کالایی را تولید می‌کردند و به وزارت نیرو تحویل می‌دادند اما حالا همان شـرکت‌ها، کالا را از چین یا جای دیگـر وارد می‌کنند، برند خودشـان را روی آن می‌زنند و می‌فروشند. به تدریج همه تولید ما به این سرنوشت دچار می‌شـود و به همین خاطر اسـت که تولید داخلی توانایی رقابت را ندارد. اینکه من پنج سـال پیش گفتم این اتفاق می‌افتد و به تدریج همه از بین می‌روند هشداری بود برای پرداخت نکردن مطالبات. بخشـی از بدهی را در آن زمان دادند. تقریباً یک سـال و نیم آرامش داشتیم اما باز دوباره دچار شوک شدیم.

-عده‌ای می‌گویند همیشه این قضیه بوده است.

بله، آقای وزیر هم در یکی از مصاحبه‌هایشان گفته بودند همیشه این قضیه بوده است.

-دقیقاً و در نامه‌ای هم که به معاون اول رئیس‌جمهور نوشـتند، مطرح کردند طلب سندیکای برق یک امر عادی و طبیعی است.

بله همیشـه بوده ولی نکته‌ای که الان وجود دارد این اسـت که توان شـرکت‌ها در اثر بهره‌های سنگینی که به بانک‌ها دادند خیلی ضعیف شده است. زمانی است که شما می‌گویید برای یک کار خدماتی که انجام می‌دهم دو سال بعد پولش را می‌گیرم و هزینه‌های مالی هم دریافت می‌کنم یعنی با چشـم باز پیشـنهاد قیمتی را می‌دهید و دو سال تاخیر پرداخت را در پیشـنهاد قیمت‌تان می‌گیرید. اما در حال حاضر حتی پیمانکاران از قیمت‌های عادی هم قیمت پایین‌تری می‌دهند چرا که همه به دنبال این هسـتند که پیش‌پرداخت کار را بگیرند. اگر این گرفتاری را نداشـتند می‌توانستند سالی ۲۵ تا ۳۰ درصد هزینه مالی بانک‌های خصوصی را روی قیمت‌هایشان بکشند و ۵۰ تا ۶۰ درصد گران‌تـر بفروشـند اما چون درگیر هسـتند با قیمت‌های پایین‌تر از قیمت عادی رقابت کور می‌کنند و به دنبال این هستند که از محل پیش‌پرداخت‌ها اقساط بانک‌ها را بدهند. اگر ورشکستگی خود را اعلام نمی‌کنند به این خاطر است که از طرفی طلبکاران برای وصول طلب‌شان رجوع می‌کنند و از طـرف دیگر بانک‌ها دیگر اعتبار پرداخت نمی‌کنند و در نهایت هیات‌مدیره شـرکت را ممنوع‌الخروج می‌کنند.

-تـا به حـال مدیری داشـته‌ایم کـه ممنوع‌الخروج شده باشد؟

خیلی از مدیران‌مان را ممنوع‌الخروج کردند. این صنعتی که توانایی صادرات خارج از کشور را داشته و افتخار صنایع ایران بوده الان به چنین روزی افتاده است، در حالی که ما تا قبل از انقلاب هیچ تولیدی نداشتیم و همه این چیزهایی که ساخته شده بعد از انقلاب بوده و تحت حمایت‌های دولت و وزارت نیرو ایجاد شده است.

-در چه مواردی حمایت می‌شدید؟

تا زمانی که تولیدکننده و شـرکت‌های پیمانکار داخلی بودند شرکت‌های خارجی را دعوت به مناقصه نکردند.

-در چه مقطعی؟

از سال ۱۳۵۹

-از ۱۳۵۹ تا کی؟

تـا همین الان. هنـوز هم در خیلی از مـوارد حمایت می‌کنند و خارجی‌ها را به مناقصه دعوت نمی‌کنند. ممکن اسـت عده‌ای از پیمانـکاران کالایی را از خارج بیاورند اما وزارت نیـرو حمایت می‌کند و بـه واحدهای تابع خودش گفتـه اگر از خارج می‌خواهید کالایی را بخرید باید مجوز بالاتریـن مقـام وزارتخانه را بگیرید. خوشـبختانه چنین حمایت‌هایی بوده، اگر نبود شـرکت‌های صنعت برق مثل شرکت‌های مخابرات که در حال حاضر اکثراً به خاطر عدم حمایت وزارت مخابرات تعطیل شده‌اند، نابود شده بودند. ما هم در معرض خطر چینی‌ها هستیم اما حداقل حمایتی از سـوی وزارت نیرو هست که بدون مجوز بالاترین مقام وزارت کالایـی نمی‌تواند از جایی وارد شـود اما اگر مثل مخابرات این اجازه وجود داشت که از پیمانکاران خارجی هم استفاده کنند تا الان فاتحه این صنعت خوانده شده بود. اگر حمایت‌های وزارت نیرو نبود به جرات می‌توانم بگویم ۹۰ درصد شـرکت‌های ما هم مثل شرکت‌های مخابراتی تعطیل بودنـد. اما باید باز هم تکرار کنم خطر آنقدر زیاد اسـت که اگر راهکاری پیدا نکنند شـش مـاه بعد تعداد شرکت‌های ورشکسته به ۵۰ شرکت می‌رسد و سال دیگر به ۲۰۰ شرکت خواهد رسید. با توجه به همین حمایت‌ها اسـت که ما در عرض ۲۵ سـال گذشته توانسته‌ایم ۹۰ تا ۹۵ درصـد تجهیزات صنعتـی را در داخل تولید کنیم اما اگر این وضعیت ادامه پیدا کند تمام آنچه در این سـال‌ها به دسـت آورده‌ایم، نابود می‌شـود و ما باز هم وابسته به خارج می‌شویم.

-آقای احمدی‌نژاد جواب نامه شما را داد؟

جواب نامه را به آقای عزیزی رئیس سـازمان مدیریت ارجـاع دادند. متاسـفانه آقـای عزیزی اقـدام تندوتیزی نتوانسـتند بکنند. سـازمان مدیریت نمی‌تواند جواب دهد که ما تکلیف خودمان را بدانیم و همین مسـاله شرایط ما را ناگوار کرده است. یعنی ما فکر می‌کنیم ممکن است در این صنعت بیکاری که به صورت مسـتقیم و غیرمسـتقیم ایجاد شود، گسترده‌تر شود و به جایی برسد که ۸۰ درصد شـرکت‌های ما که تولیدی بودند به شرکت‌های بازرگانی و دلالی تبدیل شوند و ظاهر قضیه این است که شما می‌گویید پنج سال پیش گفتید از بین می‌روید هنوز از بین نرفته‌اید اما مهندسان برق ما از هوشمندترین قشر جامعه هستند و سـعی می‌کنند به نحوی خودشان را حفظ کنند اما به چه قیمتی؟ اگر تمام شـرکت‌ها تاجر شوند بزرگ‌ترین خیانت به کشور ما شده است.

-آقای مهندس وضعیت صادرات شما چگونه است؟

یکی از کارهایی که باعث شـده ما نسـبت به مخابرات دیرتر از بین برویم مساله صادرات است. صنعت و سندیکای برق از ۱۵ سال گذشته به کمک شرکت‌های وزارت نیرو و حمایت‌های وزیر وقت، شـرکت صادراتی‌ای را با مشارکت ۲۳ شرکت به نام شرکت صانیر به وجود آورد و از آن موقع صادرات را شروع کرد.

-وزیر وقت یعنی آقای زنگنه؟

بله. در ۱۰ سـال اول ما متوسط سالی ۱۵ میلیون دلار صادرات داشتیم. در پنج سال اخیر سالی ۷۵ میلیون دلار صادرات در همین شـرکت داشـتیم و در بقیه شرکت‌های حاضر در صنعت برق نیز جمعاً ۳۵ درصد صادرات خدمات فنی و مهندسی مربوط به صنعت برق بود.

-جمعاً چقدر بوده؟

جمعاً حدود یـک میلیارد دلار صادرات که ۱۰درصد آن را شـرکت ما انجام داده اسـت. ولی در همین فاصله حجم قراردادهای صادراتی صنعت برق سه برابر شده است یعنی از یک میلیارد دلار به سه میلیارد دلار رسیده است و این تنها دریچه‌ای اسـت که تا اندازه‌ای به بخشـی از شـرکت‌ها کمک می‌کند از بین نروند ولی خطری که باز هم مقابل عدم پرداخت‌ها هسـت این موضوع اسـت که مـا در چارچوب مقررات بانک مرکـزی و بدهکاری‌هایی کـه در کارهای داخلـی داریم کارهای خارجی‌مان را هم نمی‌توانیم خوب انجام دهیم برای آنکه تمام ظرفیت‌های مالی مشـکل دارند.

-مشکلات شما از چه نوعی است؟

مشکلات بانکی و سختگیری‌های بانک مرکزی با...

-سختگیری‌های بانک مرکزی در کدام بخش؟

در ایـن خصوص کـه بیش از ۱۰ برابر سـرمایه اعتبار نمی‌دهنـد و ایـن میزان را بـرای تمام واحدهـا و کارها یکسـان در نظر گرفته‌اند و متاسـفانه کارهـای صادراتی را مسـتثنی نکرده‌اند. با این شـرایط دلیلی نمی‌بینیم که کسـی ما را تحریم کند. خـود بانک مرکزی ما بزرگ‌ترین تحریم‌کننده است.

-یعنـی تحریـم داخلـی لطمـه بیشـتری از تحریم بین‌المللی به شما زده است؟

سیسـتم داخلی مـا بدترین قفل‌هـا را دارد و بدترین تحریم‌ها را بر ما وارد کرده است. پول ما را نمی‌دهند. برای جبـران آن هم که در خـارج کار می‌گیریم، ما را حمایت نمی‌کنند. وزیر بازرگانی، سـازمان توسعه و تجارت، بانک توسـعه صادرات و صندوق تضمیـن صادرات همه اینها به دنبال کار ما هسـتند ولی همه در چارچوب قفل‌های آقای دکتر بهمنی دست‌هایشان بالا می‌رود.

نکته

ممکن است در این صنعت بیکاری به صورت مستقیم و غیرمستقیم ایجاد شود، گسترده‌تر شود و به جایی برسد که ۸۰ درصد شرکت‌های ما که تولیدی بودند به شرکت‌های بازرگانی و دلالی تبدیل شوند و ظاهر قضیه این است که شما می‌گویید پنج سال پیش گفتید از بین می‌روید هنوز از بین نرفته‌اید اما مهندسان برق ما از هوشمندترین قشر جامعه هستند و سعی می‌کنند به نحوی خودشان را حفظ کنند اما به چه قیمتی؟ اگر تمام شرکت‌ها تاجر شوند بزرگ‌ترین خیانت به کشور ما شده است.

حاشیه اقتصاد

احتمال تعلیق قرارداد سوآپ گاز ایران

بـا امضای قـرارداد جدید سـوآپ گاز بیـن ترکیه و جمهوری آذربایجان، احتمال تعلیق تنها قرارداد سـوآپ گاز طبیعـی ایران افزایش یافت. بـه گزارش مهر قرارداد معاوضـه (سـوآپ) گاز طبیعی ایران و آذربایجان سـال ۲۰۰۴ میـلادی بین شـرکت ملی صـادرات گاز ایران و آذری گاز جمهوری آذربایجان امضا شـد. بر اسـاس این توافق ۲۵ساله مقامات گازی تهران- باکو مقرر شد روزانه حـدود یک میلیون مترمکعـب گاز طبیعی آذربایجان از مسـیر ایران به جمهوری نخجوان تحویل داده شود. اما با گذشت نزدیک به شش سال از اجرای این قرارداد گازی، این احتمال وجود دارد که توافق اخیر مقامات آنکارا- باکو منجر به تعلیق تنها قرارداد سوآپ گاز ایران در بلندمدت شـود به طوری که هفته جاری با حضور مقامات ارشـد ترکیـه، جمهوری آذربایجـان و نخجوان قرارداد جدیدی بین شـرکت خطـوط لوله نفت و گاز ترکیـه (بوتاش) و شـرکت نفت جمهوری آذربایجان (سـوکار) برای سوآپ گاز طبیعی امضا شـد. با امضای ایـن قرارداد، این امکان برای ترکیه فراهم شده است که با ساخت خط لوله‌ای به طول تقریبی ۲۰۰ کیلومتر بعد از اجرایی شـدن قرارداد گازی یونان، سـوآپ گاز طبیعی جمهوری آذربایجان به جمهوری نخجوان را هم اجرایی کند.

تحلیل کارشناسان از توافق جدید گازی آنکارا- باکو

محمود خاقانی کارشـناس بین‌المللـی انرژی با بیان اینکه یکـی از اهداف امضای قـرارداد اخیر گازی ترکیه و آذربایجان بیش از دسـتیابی به شـاخص‌های اقتصادی مسـائل استراتژیک و سیاسـی است، به مهر گفت: با این توافـق جدید، به نظر می‌رسـد مقامات باکـو قصد دارند وابستگی به صنعت گاز ایران را کاهش دهند.

اینترنت در سراسر قم قطع می‌شود

فارس: شـرکت مخابرات اسـتان قم از ایجاد اختلال شدید در اینترنت استان قم خبر داد و اینکه شبکه اینترنت در قم از سـاعت ۱۷ امروز قطع می‌شود. شرکت مخابرات استان قم اعلام کرد به منظور اصلاح و بهینه‌سازی شبکه دیتای شـرکت مخابرات این استان اختلالات شدیدی در اینترنت استان ایجاد می‌شود. این اختلالات از ساعت ۱۷ تا ۲۱ امروز به مدت چهار سـاعت ادامه دارد. خاطرنشان می‌شود این چندمین بار است که اینترنت استان قم دچار اختلالات شـدید می‌شود. به دنبال آنکه یکی از مقام‌های وزارت نیـرو انتقال آب از رشـته‌کوه‌های زاگرس به سـه اسـتان اصفهان، یزد و کرمان را غیراصولی خواند یکی از نمایندگان اصفهان این وزارتخانه را تهدید به اسـتفاده از ابزارهای قانونی کرد. محمدکریم شهرزاد نماینده اصفهان با اشـاره به اینکه وزارت نیرو در جایگاهی نیست که این کار را انجام ندهد، گفت: پروژه انتقال آب از رشته‌کوه‌های زاگرس به سـه استان اصفهان، یزد و کرمان تحت عنوان «بهشت‌آباد» زمینه پیشگیری از مشکلات کمبود آب در فلات مرکـزی ایران را ایجاد می‌کند و اجرای آن در دور د